

דב חנין

יו"ר פורום האקלים הישראלי

ציטוט מומלץ

חנין ד. 2022. פורום האקלים הישראלי – יוזמת נשיא המדינה לשיפור ההתמודדות הישראלית עם משבר האקלים. *אקולוגיה וסביבה* 13(3): 13–14.

דב חנין: 'פורום האקלים הישראלי בחר באסטרטגיה של התמקדות בפתרונות שיכולים גם לשפר את החיים של אזרחי ישראל כאן ועכשיו' | צילום: אלה ידעיה

פורום האקלים הישראלי – יוזמת נשיא המדינה לשיפור ההתמודדות הישראלית עם משבר האקלים

גיליון סתיו 2022 / כרך 13(3) / הפחתת פליטות גזי חממה 15 בנובמבר, 2022

[בקצרה](#)

פורום האקלים הישראלי, שהוקם ביוזמת נשיא המדינה יצחק הרצוג, הוא שיתוף פעולה ראשון מסוגו בין כוחות מהחברה האזרחית, האקדמיה, הממשלה, הכנסת, השלטון המקומי, גורמים מהמערכת הכלכלית ומשדה התרבות, התקשורת והרוח, וכן פלטפורמה לשיתופי פעולה אזוריים ובין-לאומיים בנושא.

בבסיס הפעולה של הפורום ניצבת ההבנה שכדי להביא את ישראל למקום ראוי מבחינת הפחתת פליטות גזי החממה וכן מבחינת היערכות לחיים בעידן של שינוי האקלים, נדרשות פעולות בטווח הזמן המיידי ובסדר גודל שונה מזה שהיה עד כה.

התייצבותו של נשיא המדינה הרצוג בחזית נושא האקלים יוצרת הזדמנות מיוחדת במינה לקדם מגוון של סוגיות בנושא האקלים בצורות שונות ובאופנים מגוונים. הפורום נועד לסייע לשחרר את הדמיון והיצירתיות הקיימים בחברה הישראלית ולגבש יוזמות שיכולות להביא לשינויי מדיניות ולתרום לשינוי במציאות.

מטרות הפורום

- לצמצם את הפערים שבין היעדים האקלימיים הגלובליים לבין היעדים שנקבעו בישראל בתחום האקלים, באמצעות עידוד מגוון גדול של יוזמות בכל תחומי החיים הרלוונטיים למשבר האקלים, יוזמות שבאופן מצטבר יוצרות שינוי כיוון במדיניות של ישראל.
- לפתוח ערוצים לתוך עולמותיהם של מקבלי ההחלטות לטובת מגוון של יוזמות יצרניות ומשמעותיות בנושאים הרבים המשיקים למשבר האקלים.
- להוות פלטפורמה לשיתופי פעולה רב-מגוריים לקראת פתרונות מקיימים לאתגרי משבר האקלים בארץ.
- להוות גוף מייעץ לנשיא המדינה בתחומי האקלים.

הפורום הושק בחודש ינואר השנה במעמד הנשיא ורעייתו. בחודשים הראשונים לפעולתו התמקדה העשייה בשמונה אשכולות

המאגדים עיסוק בנושאים קרובים. תפקידם – לשמש חממה ליוזמות. בכל אשכול פעילים כמה עשרות אנשים, המייצגים את המגזרים השונים המשתתפים בפעילות הפורום. מפגשי האשכולות, המתקיימים בזום, הוקדשו לסקירה של הנושאים המטופלים תחת האשכול ולזיהוי כיווני פעולה רלוונטיים ובעלי השפעה עבור הפורום. חברי האשכולות קיימו חמישה סבבים של מפגשים, ולאחר מכן התמקדה הפעילות בקבוצות עבודה קטנות, שעבדו על גיבוש יוזמות קונקרטיות באחד מתחומי התוכן של האשכול.

אלה האשכולות הפעילים במסגרת הפורום:

- **אנרגיה ותעשייה**, בהובלת: ח"כ לשעבר יעל כהן-פארן, הפורום הישראלי לאנרגיה; ד"ר יונתן אייקנבאום, מנכ"ל גרינפיס ישראל; איתן פרנס, מנכ"ל איגוד חברות האנרגיה המתחדשת.
- **סוגיות המרחב העירוני**, בהובלת: אלה אלכסנדר, מנכ"לית עמותת מרחב לעירוניות מתחדשת; רוני ארז, מנכ"לית מרכז השל לקיימות.
- **מזון, חקלאות וטבע**, בהובלת: ד"ר דורית אדלר, נשיאת הפורום הישראלי לתזונה בת-קיימא; עו"ד יוסי וולפסון, הפורום הישראלי לתזונה בת-קיימא; איריס האן, מנכ"לית החברה להגנת הטבע.
- **כלכלה ירוקה**, בהובלת: עו"ד אורלי אהרוני, פורום כסף נקי; פרופ' אורן פרוז, דיקן הפקולטה למשפטים באוניברסיטת בר-אילן; נגה לבציון נדן, מנהלת שותפה ב-Value² ומנכ"לית Greeneye; דפנה אבירם-ניצן, מנהלת המרכז לממשל וכלכלה במכון הישראלי לדמוקרטיה.
- **חינוך, תרבות ורוח**, בהובלת: חגית גפן, מנכ"לית הרשת הירוקה; עינט קרמר, השומר החדש, מובילת ארגון טבע עברי; ד"ר עמיחי עמית, אוניברסיטת תל אביב ובית ספר מנדל למנהיגות חינוכית.
- **הפחתת צריכה ופסולת**, בהובלת: ח"כ לשעבר מיקי חיימוביץ', יו"ר ועד מנהל מרכז השל; עו"ד ג'מילה הארדל ואכים, מנכ"לית אזרחים למען הסביבה; נאור ירושלמי, סגן ראש עיריית נס ציונה.
- **שיתוף פעולה אזרחי וביטחון**, בהובלת: ד"ר שירה עפרון, חוקרת בכירה במכון למחקרי ביטחון לאומי; גדעון ברומברג, מנכ"ל אקופיס ישראל; ד"ר טארק אבו חאמד, מנכ"ל מכון הערבה ללימודי סביבה.
- **בריאות, רווחה ואוכלוסיות פגיעות**, בהובלת: ד"ר קרני קריגל, אוניברסיטת בר-אילן; פרופ' נדב דוידוביץ', אוניברסיטת בן-גוריון בנגב; יוסף אברמוביץ', נשיא ומייסד אנרג'י גלובל קפיטל וערבה פאוור קומפני.

במסגרת האשכולות גובשו במחצית השנה הראשונה לעבודת הפורום יותר מ-60 יוזמות לשינויי מדיניות בתחומים מגוונים. 40 מהיוזמות האלה נחשפו לציבור בוועידה השנתית למדע ולסביבה שהתקיימה ביולי השנה באקספו תל אביב.

זרוע האקלים מתחיל בימים אלה בעבודה על יישום היוזמות שגובשו. בשלב זה מקבלות כלל היוזמות **חבילה בסיסית של תמיכה**, הכוללת:

- **בניית תוכנית פעולה פרלמנטרית לתמיכה ביוזמה**: לכלל היוזמות (למעט אלה העוסקות בשיתוף פעולה אזרחי, שמעלות מורכבויות פוליטיות ודיפלומטיות המחייבות טיפול נפרד) תוכן תוכנית עבודה פרלמנטרית על-ידי סטודנטים מקליניקה הכנסת, הפועלת בפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל אביב.
- **קידום חשיפה תקשורתית**: פעילות מול אנשי תקשורת לשם קידום הזדמנויות לחשיפה תקשורתית לכלל היוזמות, באופן שוטף וכן בהתאם לאירועי אקטואליה.
- **קידום חשיפה פילנתרופית**: קידום חשיפה מתואמת של כלל היוזמות לתורמים פוטנציאליים, תוך יצירת חיבורים בין יוזמות ופניות על פי תחומים כדי להביא למיצוי פוטנציאל התרומות ולהשגתן בפועל.
- **קידום היוזמות מול רשימות המתמודדות לכנסת**: הנגשה והצעה לאימוץ של יוזמות ספציפיות על-ידי הרשימות המתמודדות לכנסת ה-25 שצפויות לעבור את אחוז החסימה. פניות רשמיות יצאו לראשי ולראשות הרשימות במהלך אוקטובר עם תיאור היוזמות הרלוונטיות, לאחר חשיבה משותפת עם מובילי ומובילות האשכולות.

מתקנים פוטו-וולטאיים ביישוב אבו קרינאת, הסמוך לדימונה. המתקן מיועד לייצר הספק של 10–16 מגה-ואט. המתקן הוקם בהשקעת חברת RES. קו החשמל להובלת האנרגיה למערכת הארצית יתוכנן, יוקם ויופעל על-ידי חברת החשמל. עד אז המתקן אינו מייצר חשמל. צולם במסגרת סיור של מיזם ע"ש ח"כ סעיד אלח'רומי, בנושא אנרגיה סולארית בחברה הבדואית | צילום: שירה איתן

נוסף על כך, לתת-קבוצה של **יוזמות נבחרות**, המתאפיינות בפוטנציאל להשפעה רוחבית ומשמעותית על יכולתה של ישראל להתמודד עם אתגרי המשבר, יוקדש **מאמץ מיוחד** מטעם הפורום בקידום מול מקבלי ההחלטות במערכת הפוליטית והדרג המקצועי בממשלה. היוזמות האלה יקודמו באופן פעיל יותר מצידנו מול הדרגים הגבוהים, וכמה מהן יקודמו גם **במעורבות אישית פעילה של הנשיא עצמו**.

במקביל לכל אלה קיים הפורום וובינרים פתוחים לציבור הרחב, בהשתתפות אנשי מקצוע מהשורה הראשונה, לרבות נציגים ונציגות מהממשלה, מהאקדמיה, מהמגזר העסקי ומהחברה האזרחית. עד כה התקיימו וובינרים על הסתגלות (אדפטציה) – מהלכי היערכות לשינוי האקלים בישראל; אפחות (מיטיגציה) – מהלכי צמצום פליטות גזי חממה בישראל; גישות חדשות להתמודדות עם המשבר הסביבתי; משבר האקלים ואוכלוסיות פגיעות; משבר האקלים ומערכות מזון; מדבור; חקלאות בראי שינוי האקלים; דיור ומשבר האקלים.

האויב הפוליטי הגדול של ההתמודדות עם משבר האקלים כבר איננו ההכחשה אלא הייאוש. מולו פורום האקלים הישראלי בחר באסטרטגיה של התמקדות בפתרונות שיכולים גם לשפר את החיים של אזרחי ישראל כאן ועכשיו.

כל משבר יוצר איומים על הדמוקרטיה. ומשבר בסדר גודל של משבר האקלים מזמן איומים גדולים במיוחד. מולם מנסה הפורום לחזק את האנרגיות הדמוקרטיות שקיימות בחברה שלנו ולפתוח ערוצי השפעה לכל מי שמוכן לתרום למעשה השינוי הגדול.

יהי הזמנה פתוחה לכם ולכן, הקוראים והקוראות, להצטרף לעשייה. ביחד נעשה ונצליח.